

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

15 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către avocatul Palade Rodica în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 august 2021, în cauza penală privindu-l pe

Iacobciuc Arcadie Xxxxx, născut la xxxxx, domiciliat în r-nul Xxxxx s. Xxxxx str. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță:* 15.05.2020-04.06.2021
2. *instanța de apel:* 23.06.2021-04.08.2021
3. *instanța de recurs:* 26.10.2021-15.12.2021

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Central din 04 iunie 2021, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală **Iacobciuc Arcadie Xxxxx** a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, la 1 an 4 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activitate legată de administrarea bunurilor materiale pe un termen de 2 ani.

Acțiunea civilă a fost admisă, fiind dispusă încasarea de la Iacobciuc Arcadie în beneficiul lui Doschinescu Igor a prejudiciului material în sumă de 74996 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, în perioada de timp de la 01.10.2018 până la 30.01.2019, activând în baza contractului nr. 122/16 din 31.10.2016, în calitate de șofer al fabricii de panificație "Milina" ce aparține SRL "IugInterTrans" care potrivit fișei postului, urma să țină la control plasarea sumelor bănești obținute din vânzări, având scopul însușirii bunurilor altei persoane, adică a banilor recepționați din vânzări, care erau încredințați în administrația sa, a însușit și folosit ilegal mijloace bănești în sumă de 76 954 lei, prin ce a cauzat SRL "IugInterTrans" prejudiciu material în proporții considerabile.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, a declarat apel:

3.1 Avocatul Andrei Tudorica în numele inculpatului Iacobciuc Arcadie, care a solicitat casarea acesteia în latura pedepsei, cu rejudecarea cauzei în această parte, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului Iacobciuc Arcadie să-i fie

stabilită o pedeapsă cu închisoare, dar cu suspendarea condiționată a executării acesteia pe o perioadă de probațiune.

În argumentarea cerințelor formulate a menționat:

- cu hotărârea emisă de instanța de fond nu este de acord, considerând-o prea aspră;

- până la moment inculpatul nu a avut posibilitate de a recupera prejudiciul material din lipsa surselor bănești și imposibilitate de a realiza apartamentul său situat în or. Cupciuc, raionul Edineț;

- pe parcursul efectuării urmăririi penale și a cercetării judecătorești Iacobciuc Arcadie vina în comiterea crimei imputate și-a recunoscut-o pe deplin și se căiește sincer în cele săvârșite, cauza fiind examinată în procedura simplificată conform art.364¹ Cod de procedură penală;

- instanța de fond nu a luat în considerație faptele indicate și nu a luat în considerație situația materială și familiară dificilă a inculpatului, concluzionând că executând pedeapsa cu închisoare, inculpatul Iacobciuc Arcadie nu va avea posibilitate de a recupera prejudiciul cauzat.

3.2 Inculpatul Iacobciuc Arcadie, care a invocat dezacordul cu sentința, considerând că poziția instanței a fost una preconcepută.

În motivarea apelului a indicat că, prin hotărârea Comisiei naționale extraordinară de sănătate publică nr.35 din 27.11.2020, a fost declarată starea de urgență în sănătate publică pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 30.11.2020-15.01.2021, iar prin hotărârea nr. 42 din 13.01.2021, starea de urgență în sănătate publică a fost prelungită până la 15.02.2021, având în vedere prevederile art.XXIII alin.(1) al Legii nr.69 din 21.05.2020 cu privire la instituirea unor măsuri pe perioada stării de urgență în sănătate publică și modificarea unor acte normative, potrivit cărora, în scopul asigurării măsurilor de prevenire a răspândirii infecției COVID-19 în instituțiile penitenciare, pe perioada stării de urgență în sănătate publică, examinarea cauzelor penale în privința persoanelor private de libertate, se efectuează doar prin intermediul sistemului de teleconferință sau în spațiile corespunzătoare la sediile instituțiilor penitenciare, fără a fi necesar acordul persoanei private de libertate, s-a dispus soluționarea apelului în cauză prin intermediul teleconferinței, fapt pentru care inculpatul Iacobciuc Arcadie, care se deține în Penitenciarul nr.11 Bălți, și-a dat acordul la deschiderea ședinței de judecată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 august 2021, au fost admise apelurile declarate din alte motive, fiind casată parțial sentința, în latura civilă, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează. Acțiunea civilă înaintată de către reprezentantul părții vătămate Doschinescu Igor a fost admisă și s-a dispus încasarea din contul inculpatului Iacobciuc Arcadie în beneficiul SRL „IugInterTrans” a sumei de 74996 lei, cu titlu de prejudiciu material. În rest, sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției, instanța de apel a indicat că, în ce privește dezacordul apelanților cu soluția primei instanțe în latura pedepsei aplicate, instanța de apel a apreciat că cerințele invocate în acest sens sunt nefondate.

Analizând circumstanțele și împrejurările speței prin prisma materialelor anexate la dosar ce vizează fapta infracțională comisă de Iacobciuc Arcadie, personalitatea acestuia și urmările prejudiciabile ale acțiunilor lui, instanța de apel a concluzionat, că prima instanță justificat a aplicat acestuia pedeapsa sub formă de închisoare, iar quantumul acesteia pentru faptă comisă a fost stabilit cu respectarea principiilor individualizării pedepsei penale și a prevederilor art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

Respectiv, reținând prevederile menționate supra, coroborându-le cu circumstanțele cauzei, instanța de apel a considerat, că pedeapsa aplicată inculpatului Iacobciuc Arcadie, sub formă de închisoare, în quantumul stabilit de către prima instanță, este în coraport cu gravitatea faptei comise – infracțiune gravă, comisă cu intenție; motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit – obținerea de profit de pe urma sustragerii bunurilor altor persoane, scopul fiind cel de cupiditate; personalitatea inculpatului – anterior a fost condamnat: la 02.02.1990 în baza art. 182 alin.(2) Cod penal-muncă corecțională; la 18.06.1998 în baza art.218 alin.(2) Cod penal- 3 ani 6 luni închisoare cu executare; la 05.03.2001 în baza art. 95 alin.(2) Cod penal – 9 ani închisoare eliberându-se condiționat înainte de termen la 06.05.2006; la evidența medicilor narcolog și psihiatru nu se află; atitudinea inculpatului față de fapta comisă și procesul desfășurat – a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată, fapt ce a găsit reflectare asupra termenului de examinare a cauzei, însă prejudiciul cauzat n-a fost reparat; circumstanțe atenuante – căința sinceră. La caz, circumstanțe agravate prin prisma art.77 Cod penal, nu s-au identificat.

În ce privește recunoașterea vinovăției și contribuirea la descoperirea infracțiunii, instanța de apel a reiterat, că această circumstanță este incidentă procedurii de examinare a cauzei penale – prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, și-a găsit aplicabilitatea la stabilirea pedepsei, or, la caz, sancțiunea închisorii este stabilită de la 2 la 6 ani închisoare, instanța de fond însă s-a axat sub limita minimă, stabilindu-i o pedeapsă de 1 an 4 luni închisoare.

Din motivele expuse supra, criticile aduse, în ceea ce privește asprimea pedepsei aplicate prin sentință, instanța de apel le-a apreciat ca nefondate, or, la aplicarea pedepsei penale, instanța de judecată s-a conformat prevederilor legii care reglementează procesul de stabilire și individualizare a pedepsei, motivându-și suficient soluția luată.

Totodată, instanța de apel a considerat eronată concluzia instanței de fond în latura civilă, or, acțiunea civilă a fost admisă, fiind dispusă încasarea de la Iacobciuc Arcadie în beneficiul lui Doschinescu Igor a sumei de 74996 lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

În acest sens, instanța de apel a reținut, că potrivit concluziilor de învinuire, precum și a faptei reținute de instanța de fond, se indică că prejudiciul a fost cauzat

SRL „IugInterTrans”, care a și fost recunoscută în calitate de parte civilă, fiind reprezentată de Doschinescu Igor.

Astfel, instanța de apel a considerat oportun de a încasa cuantumul sumei reținute ca prejudiciu cauzat prin infracțiune, în beneficiul persoanei juridice și nu a reprezentantului acesteia, fapt susținut în instanța de apel, inclusiv și de inculpat, în acest aspect nepersistând impedimente prin prisma art. 410 Cod de procedură penală.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Palade Rodica în numele inculpatului, care solicită casarea parțială a acesteia, în latura aplicării pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Iacobciuc A. să-i fie stabilită o pedeapsă cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În motivarea recursului invocă:

- instanța de apel urma să țină cont de toate circumstanțele cauzei invocate și de apărător în cererea de apel și anume de faptul că, inculpatul vina a recunoscut, se căiește sincer de cele comise, cauza fiind examinată în baza art.364¹ Cod de procedură penală. Astfel, ținând cont de prevederile art. 90 alin.(1) Cod penal, prima instanță precum și instanța de apel urma să aplice în privința inculpatului o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării, care nu ar veni în contradicție cu prevederile art. 90 Cod penal sau art. 90¹ Cod penal, ori pentru faptul ca aceasta a comis o infracțiune, având în vedere situația familială și financiară dificilă, aplicarea celei mai aspre pedepse nu urmează a avea un impact pozitiv asupra corijării acestuia având în vedere persoanele care deja sunt condamnate, inclusiv repetat și se dețin în penitenciar, pentru diferite categorii de infracțiuni;

- instanța de apel incorect a ajuns la concluzia privind faptul că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă numai fiind izolat de societate, nemotivând suficient imposibilitatea aplicării unei alte pedepse solicitate de partea apărării, ori faptul că acesta anterior a fost judecat, ultima condamnare fiind tocmai în anul 2001, nu ar trebui să fie considerat un motiv suficient pentru aplicarea a celei mai aspre pedepse, astfel că pentru o persoană poate genera un sentiment de nedreptate iar scopul pedepsei penale nu va fi atins.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct.

6) Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Așadar, în prezenta speță, în recursul declarat avocatul Palade Rodica în numele inculpatului, indică la temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct.

6) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi

supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, totodată, avocatul solicită să-i fie stabilită inculpatului o pedeapsă, cu aplicarea art. 90 Cod penal, semnalând astfel temeiul de casare a hotărârii instanței de apel, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală și anume s-au aplicat pedepse individualizate, contrar prevederilor legale.

În același timp, Colegiul penal constată că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente nu se va expune referitor la aceste aspecte.

Analizând temeiurile invocate pentru recurs, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiul penal consideră, că în prezenta speța nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, iar instanțele de fond și-au motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilită conform sancțiunii art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, ținând cont și de dispozițiile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Așadar, Colegiul penal reține, că inculpatul a fost trimis în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni contra patrimoniului, prevăzută de art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, cauza fiind examinată în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, în acest caz, trebuie luate în vedere, în egală măsură persoana inculpatului și respectiv, reeducarea și reintegrarea sa socială, cât și dimensiunea fenomenului infracțional și așteptările societății față de mecanismul justiției penale, pentru a realiza o proporționalitate reală între aceste aspecte.

Potrivit alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, solicitare care a fost admisă de către instanță prin încheiere protocolară (f.d. 176 v. I), beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare ori cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducere cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Sancțiunea art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, prevede pedeapsă cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, calificându-se conform art. 16 Cod penal, ca infracțiune gravă.

Prin urmare, învederând prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, care sânt valabile în cazul dat pentru inculpatul, Iacobciuc A., prin decizia instanței de apel a fost menținută sentința în partea recunoașterii vinovăției și condamnării inculpatului în baza art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, la 1 an 4 luni închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activitate legate de administrarea bunurilor materiale pe un termen de 2 ani. Respectiv, limitele acestei pedepse fiind reduse cu o treime, constituind

astfel de la 1 an și 4 luni până la 4 ani. În prezenta speță, inculpatului pentru comiterea infracțiunii imputate, prin prisma alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsă cu închisoare pe un termen de 1 an și 4 luni, închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform alin. (1) art. 75 Cod penal, persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni, inclusiv prin procedura de judecare în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal, aplicate prin prisma prevederilor alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată va ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Raportând cele menționate la cazul supus judecării, instanța de recurs consideră că, în mod just instanța de apel a menținut sentința, prin care inculpatului i-a fost aplicată pedeapsa reală cu închisoare, motivând corespunzător temeiurile neaplicării pedepsei cu închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia, pe o perioadă de probațiune.

Astfel, în viziunea Colegiului penal, în prezenta cauză penală, instanța de apel just a ținut cont de faptul că, inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, comisă cu intenție; de motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit – obținerea de profit de pe urma sustragerii bunurilor altor persoane, scopul fiind cel de cupiditate; personalitatea inculpatului care nu este la prima abatere de la lege, anterior fiind condamnat însă antecedentele penale sunt stinse, la evidența medicilor narcolog și psihiatru nu se află; atitudinea inculpatului față de fapta comisă și procesul desfășurat – a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată, fapt ce a găsit reflectare asupra termenului de examinare a cauzei, însă prejudiciul cauzat n-a fost reparat; circumstanțe atenuante – căința sinceră. La caz, circumstanțe agrăvate prin prisma art. 77 Cod penal, nu s-au identificat.

Totodată, instanța de recurs reține, că instanța de apel corect a stabilit, că în cadrul cercetării judecătorești nu au fost stabilite careva motive ce ar concluziona că nu este rațional ca inculpatul Iacobciuc A. să nu execute pedeapsa cu închisoare, prevăzută de lege, astfel pedeapsa cu închisoare stabilită lui Iacobciuc A., cu suspendarea condiționată a executării acesteia, pentru infracțiunea prevăzută de art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, care este o infracțiune din categoria celor grave, nu-și va atinge scopul de corectare a inculpatului.

La fel, Colegiul penal relevă, că conform art. 90 alin. (1) Cod penal, *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai decît în*

hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Deci, o condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 Cod penal constituie concluzia instanței că nu este rațional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecării, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

În contextul dat, instanța de recurs, totuși precizează, că prin îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nu se creează un drept pentru condamnat, ci doar o vocație a acestuia la această măsură de individualizare judiciară a pedepsei.

Ținând cont însă, de prevederile legale enunțate mai sus, Colegiul penal consideră întemeiate considerentele instanței de apel că, în prezenta cauză, nu s-au constatat circumstanțe ce ar justifica suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare în privința inculpatului, deoarece personalitatea inculpatului nu prezintă garanțiile unei conduite, ce ar permite instanței de judecată de a da dovadă de clemență. Astfel, instanța de recurs nu poate neglija faptul că inculpatul nu este la prima abatere de la lege, astfel se atestă faptul că, cu toate că antecedentele penale sunt stinse, comiterea infracțiunilor, pentru inculpatul Iacobciuc A. a devenit o deprindere, iar aplicarea pedepsei neprivative de libertate nu-și va produce efectul, pentru ca inculpatul să-și facă concluziile necesare de a nu comite în continuare abateri de la prevederile legii penale.

Reieșind din circumstanțele expuse, Colegiul penal constată că instanța de apel a argumentat pe deplin motivele pentru care a menținut sentința, în partea condamnării inculpatului. Din care considerent, instanța de recurs respinge ca neîntemeiate afirmațiile, precum că instanța de apel nu a motivat suficient imposibilitatea aplicării unei pedepse solicitate de partea apărării.

În atare împrejurări, Colegiului penal consideră, că instanța de apel a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și a aplicat inculpatului o pedeapsă echitabilă și conformă prevederilor legale, luând în considerație toate criteriile generale de individualizare a pedepsei, iar modalitatea de executare a acesteia stabilită în sarcina inculpatului, a fost individualizată corect și în așa fel, încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Astfel, Colegiul statuează, că pedeapsa individualizată de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și

prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Din acest punct de vedere se conchide, că de fapt, în cauză nu s-au comis erorile de drept prevăzute în pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deci, nu persistă temei de casare a soluției adoptate de instanța de apel, iar pedeapsa stabilită inculpatului Iacobciuc A. de către prima instanță și menținută de către instanța de apel, a fost aplicată în limitele legii, din care considerente se dispune inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) CPP, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Palade Rodica în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 august 2021, în cauza penală privind-l pe Iacobciuc Arcadie Xxxxx, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 15 decembrie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Plămădeală Ghenadie